

[Undervisningsministeren.]

Når jeg alligevel har fundet det rigtigt nu at foreslå et tillæg til loven med en bevillingsramme inden for et bestemt tidsrum for byggeriet, er baggrunden herfor, dels at der under planlægningen og projekteringen er sket gennemgribende ændringer af det oprindelige konkurrenceprojekt, som det forelå ved bemyndigelseslovens gennemførelse i 1958, uden at der herved er tale om udvidelse af projektets størrelsesorden, dels at der er foreslået taget nye opgaver op, som man tidligere lod ligge eller ikke kunne forudse nødvendigheden af. Endvidere er der sket en betydelig prisudvikling i de forløbne år siden loven af 1958, og der er foretaget ændringer i priskalkulationerne baseret på et gennemarbejdet og detaljeret beregningsmateriale, medens man tidligere i væsentlig grad måtte bygge på skøn. Der er derved fremkommet betydelige udgiftsstigninger, således at det i det hele er rimeligt, at folketinget får lejlighed til på ny at tage stilling til sagen.

Jeg må dog herved bemærke, at der i sig selv intet overraskende er i denne udvikling.

Det stod allerede under folketingets drøftelse i 1958 klart for mange, at den tidligere påtænkte udeladelse af boligbyggeri for hospitalets læger, sygeplejersker og andre funktionærer ikke i længden ville være holdbar. En række byggeopgaver som f. eks. fødeafdelingerne, randbebyggelsen, de tekniske anlæg m. v. kunne ikke nærmere bearbejdes, og den gennemgang af planerne for disse byggeafsnit, som nu har fundet sted, viser, at ganske betydelige investeringer er nødvendige.

Udviklingen inden for lægevidenskaben og udviklingen på hospitalsbyggeriets område er i de senere år gået frem med stærke skridt, og staten kan ikke være interesseret i, at planer iværksættes uændrede på grundlag af tidligere godkendelse, når udviklingen allerede inden iværksættelsen er løbet fra dem.

Også fremover kan det ved et sådant byggeri over en lang periode blive nødvendigt med ændringer i eller tilføjelser til planerne. Jeg har i lovforslaget og bemærkningerne hertil gjort opmærksom herpå og udtrykkeligt nævnt fremgangsmåden ved deres godkendelse.

Den foreslåede beløbsramme hviler på byggeudvalgets indstilling til ministeriet og teknikernes af byggeudvalget godkendte overslag og beregninger. Jeg henviser herom til bemærkningerne og bilaget til lovforslaget.

Byggeriet er nu nået til det stadium, hvor man ved påbegyndelsen af centralkompleksets bygning låser hospitalets udformning fast, og hvor byggeledelsen må træffe dispositioner på lang sigt og med betydelig økonomisk rækkevidde. Det vil derfor være rimeligt nu at bestemme bevillingsrammen.

De allerede igangværende arbejder med grundudgravning, flytning af røntgenafdelingen m. v. fortsætter i overensstemmelse med de givne bevillinger, men byggeriets videreførelse, herunder en fuldstændig udnyttelse af de på finanslovsforslaget for 1963-64 optagne bevillinger, kræver en godkendelse af dispositionsplanen.

Rammen omfatter en byggeperiode til 1978, hvilket er et forholdsvis langt tidsrum. Dette hænger sammen med, at hospitalet under byggeriet er i fuld drift, og at påbegyndelsen af de nye fødeafdelinger og andre store arbejder uden for centralkomplekset først kan påbegyndes eller fuldføres, når centralkomplekset, hospitalets 17 etagers hovedbygning, er færdig til ibrugtagning forhåbentlig i 1969-70.

Militærhospitalets sammenlægning med rigshospitalet betyder foruden aflastning under byggeperioden en senere udvidelsesreserve. Nærmere planer herfor kan naturligvis ikke lægges nu, men det vil være naturligt at inddrage dette hospital under byggeudvalgets kommissorium.

Jeg anbefaler lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier for unge under uddannelse.*

Udbygningen af vort undervisningsvæsen og den øgede tilgang af elever til så godt som alle former for uddannelse har øget behovet for boliger til de mange unge, der ikke har mulighed for at bo hjemme eller hos familie i studietiden. Vanskelighederne med at skaffe værelser har været stærkt stigende i de senere år, samtidig med at byggerestriktionerne har begrænset mulig-

[Undervisningsministeren.]

hederne for at bygge nye boliger til de unge.

Udsigterne til at dække det stigende behov gennem kollegiebyggeri i traditionel forstand med støtte fra legater, fonds m. m. er kun små i forhold til behovets størrelse, selv om sådanne kollegier stadig kan oprettes og utvivlsomt vil blive oprettet. For at få et boligbyggeri for unge iværksat i større omfang oprettedes ved fundats af 23. januar 1961 den selvejende institution „Kollegieselskabet af 1960“ af studentorganisationerne, læreanstalterne og undervisnings-, bolig- og finansministerierne i fællesskab. Institutionen er henvist til at søge gennemført sit byggeri med de midler, der kan opnås fra privat side, samt boligstøttelovens midler i almindelighed. Med tilskyndelse fra kollegieselskabet gennemførte boligministeren i 1961 en ændring af loven om boligbyggeri, hvorved lånegrænsen for kollegier blev forhøjet til 100 pct., således at det ikke længere var nødvendigt at præstere eget indskud til opførelsen.

Den store rentebyrde ved belåningen i forbindelse med den økonomiske udvikling og de begrænsede muligheder, som lov om boligbyggeri selv ved en velvillig fortolkning fra boligministeriets side indeholder for støtte til finansiering, har i den forløbne tid vist, at boligstøttelovens regler ikke er tilstrækkelige.

Jeg har derfor i forståelse med boligministeren udarbejdet dette lovforslag, som også kollegieselskabet har anbefalet, hvorefter de spredte og i praksis lidt komplicerede regler i boligstøtteloven erstattes af én samlet lov for dette område, der tillige angiver rammen for byggeriets omfang og forøger og udvider støttereglerne.

Jeg vil gerne fremhæve, at det ikke er en lov for den akademiske ungdom alene, men en lov, der omfatter alle unge under uddannelse, og som kan udnyttes af alle boligselskaber og selvejende institutioner, hvis vedtægter kan godkendes. Jeg lægger

overordentlig vægt på, og det gør de studerendes organisationer som medinitiativtagere også, at det bliver en lov til gavn for hele Danmarks ungdom, der søger uddannelse.

Efter det store behov ville det være ønskeligt, om det foreslåede antal af 10.000 værelser kunne forøges, men jeg har taget byggemulighederne og byggesituationen som helhed i betragtning og mener i samråd med boligministeren, at tallet 10.000 da må være passende.

Loven anlås at medføre en årlig udgift for statskassen på ca. 10 mill. kr., hvilket betyder omkring en fordobling i forhold til de økonomiske støttemuligheder, der hidtil maksimalt har været til rådighed efter de forskellige regler i lov om boligstøtte. Der er i forbindelse med størrelsen af udgifterne taget hensyn til den almindelige statsfinansielle situation. Hertil kommer, at jeg som nævnt ikke kan anse mulighederne for privat støtte til kollegier for udelukket, og der vil også efter denne lovs gennemførelse være et betydeligt behov herfor.

Det tilføjes, at ministeriet vil være opmærksom på de muligheder, der måtte være for, at der ved kollegiebyggeriets gennemførelse kan tages hensyn til værelsebehovet for turister i sommersæsonen.

Et byggeri af den heromhandlede art frembyder særdeles gode muligheder for rationalisering, standardisering og præfabrikation i udførelsen, og der er af kollegieselskabet i samarbejde med boligministeriets arkitektafdeling udført betydelige forarbejder hertil.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Lovforslagets gennemførelse medfører, at administrationen af støtten til kollegiebyggeri overgår fra boligministeriet til undervisningsministeriet. Boligministeren vil i tilslutning hertil fremsætte et særligt lovforslag om ophævelse af de bestemmelser i loven om boligstøtte, der afløses af nærværende lov.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Jeg har den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den på De Forenede Nationers konference i Genève i 1958 om retsordenen på havet undertegnede konvention om den kontinentale sokkel og om, at dansk højhedsret i henseende til udforskning og udnyttelse af naturforekomster udøves på den del af den kontinentale sokkel, der efter konventionen tilhører det danske rige.

Spørgsmål vedrørende den kontinentale sokkel blev her i landet i slutningen af 40erne og i begyndelsen af 50erne underkastet grundige undersøgelser i et under udenrigsministeriet nedsat udvalg af 13. december 1948. Udvalgets formand var udenrigsministeriets daværende rådgiver i folkeret, dr. jur. Georg Cohn, og udvalget bestod i øvrigt af repræsentanter for en lang række myndigheder og videnskabelige institutioner. I 1952 fremsatte udvalget sine synspunkter til et af FNs folkeretskommission udarbejdet udkast til en international konvention vedrørende den kontinentale sokkel.

Disse danske bemærkninger tilligemed bemærkningerne fra en lang række af andre af FNs medlemsstater indgik i de kommende år i folkeretskommissionens fortsatte arbejde med konventionsudkastet. Resultatet af folkeretskommissionens arbejde på dette område blev tilligemed andre udkast til bestemmelser vedrørende retsordenen på havet fremlagt på den internationale søretskonference i Genève, der afholdtes i 1958. På denne konference blev der i alt udarbejdet fire konventioner, nemlig: en om den kontinentale sokkel, en om søterritoriet og den tilgrænsende zone, en om det åbne hav og en om fiskeri og fredning af det åbne havs levende rigdomskilder.

Samtlige konventioner blev undertegnet af Danmark i Genève den 29. april 1958 under afgivelse af ratifikationsforbehold. Den 30. maj samme år redegjorde den daværende udenrigsminister, som det høje ting vil erindre, i tinget for forløbet af de stedfundne forhandlinger.

Spørgsmålet om Danmarks ratifikation af de ovennævnte konventioner er fortsat genstand for undersøgelse i de interesserede ministerier. Imidlertid har bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli

1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter m. v. i Danmarks undergrund over for ministeren for offentlige arbejder fremsat ønske om, at konventionen om den kontinentale sokkel nu ratificeres, uden at afvente ratifikation af de på konferencen i øvrigt vedtagne tekster. De nævnte bevillingshavere er, som det vil være det høje ting bekendt, Dansk Boreselskab A/S, A/S Dampskibsselskabet Svendborg og Dampskibsselskabet af 1912 A/S.

Til støtte for henvendelsen til ministeren for offentlige arbejder er der henvist til, at de områder, der omfattes af den kontinentale sokkel omkring Danmark, efter bevillingshavernes formening indeholder betydningsfulde rigdomme også bortset fra eventuelle olie- og gasforekomster, rigdomme, som fremover med den voksende videnskabelige og tekniske udvikling kan komme Danmark til nytte.

Det er tillige i henvendelsen gjort gældende, at det ville være af stor værdi for bevillingshaverne at kunne supplere de på grundlag af bevillingen stedfindende undersøgelser på det danske land- og søterritorium med undersøgelser foretaget på sokkelområdet, idet der herved påregnes at kunne indvindes et sikrere billede af mulighederne for fund af vigtige stoffer i undergrunden.

Ministeren for offentlige arbejder, der tilslutter sig de af bevillingshaverne angivne synspunkter, har anbefalet, at konventionen ratificeres snarest muligt. Ministeren for offentlige arbejder har samtidig anmodet mig om at underrette det høje ting om, at det, når Danmarks ratifikation af konventionen måtte være gennemført, ville være tanken at optage spørgsmålet om en udvidelse af området for eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til overvejelse.

På denne baggrund anser regeringen det for ønskeligt, at Danmark ratificerer konventionen. Når ratifikation har fundet sted, er det regeringens hensigt at lade udstede en kgl. anordning om dansk højhedsrets udøvelse i henseende til udforskning og udnyttelse af naturforekomster på den kontinentale sokkel.

Idet jeg i øvrigt henviser til de til forslaget knyttede bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.